

**UCHWAŁA NR LI/661/2022
RADY MIEJSKIEJ LESZNA**

z dnia 31 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022r. poz. 559) oraz art. 4¹ ust. 1, 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r. poz. 1119 ze zm.) oraz art. 10 ust.1, 2, 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020r. poz. 2050 ze zm.) Rada Miejska Leszna uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Leszna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Leszna

Tomasz Malepszy

**Miejski Program Profilaktyki i
Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
na lata 2022-2024**

I. Wstęp

Rada Miejska Leszna na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii ma obowiązek uchwalenia programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określającego obszary w jakich podejmowane będą działania wynikające z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Program zakłada kontynuację działań podjętych w latach ubiegłych i jest zgodny z kierunkami zawartymi w ustawach oraz polityką miasta Leszna wpisując się w cele i zadania przyjęte do realizacji określone w następujących dokumentach:

- ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021r. poz. 1119 ze zm.),
- ustawa o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2021r. poz.1956 ze.zm.)
- ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020r. poz. 2050 ze zm. 2021 poz.2469)
- Narodowy Program Zdrowia (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U.z 2020r. poz. 642 ze.zm.).

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024 zawiera wytyczne do działań w sferze profilaktyki oraz zmniejszenia skutków nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych wśród mieszkańców Leszna.

II. Opis Problemu

Nadużywanie alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz problematyka uzależnień behawioralnych i wynikające z tego konsekwencje są ważną kwestią społeczną, dotyczy ona bowiem nie tylko osób zmagających się z danym problemem ale również jej bliskich.

Planowanie działań pomocowych wymaga koncentracji zarówno na sytuacjach doraźnych, pojawiających się wśród osób żyjących w otoczeniu uzależnionego, jak również na pomocy o charakterze długofalowym. W programie konieczne jest więc uwzględnienie działań interwencyjnych, pozwalających udzielić szybkiej pomocy jak i działań długofalowych w postaci pomocy terapeutycznej oraz profilaktycznej.

Skupiając się na najważniejszych problemach mieszkańców, takich jak przemoc domowa, zaburzenia ładu i porządku publicznego, problemów socjalizacji dzieci z rodzin dotkniętych uzależnieniem należy określić takie działania, które zminimalizują skutki nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych a także wpływają na ograniczenia ich używania. Należy również pamiętać o tym, że oprócz reakcji na występujące już problemy trzeba zapobiegać nowym, niekorzystnym społecznie zjawiskom poprzez podejmowanie działań profilaktycznych.

W związku z powyższym w niniejszym dokumencie określono cel strategiczny jako „przeciwdziałanie szkodom zdrowotnym i społecznym wynikającym z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych”.

W kolejnych częściach programu wyróżniono cztery cele szczegółowe:

1. Zwiększenie pomocy terapeutycznej.
2. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu.
3. Wsparcie w utrzymywaniu abstynencji.
4. Podejmowanie działań edukacyjnych na temat szkodliwości używania alkoholu, innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

III. Diagnoza

Z badań przeprowadzonych wśród mieszkańców Leszna wynika, że spośród trzech używek (alkohol, narkotyki, papierosy) mieszkańcy naszego miasta najczęściej mają kontakt z alkoholem. Po alkohol sięga ponad połowa dorosłych leszczynian (57,2%). Picie alkoholu w przeważającej mierze ma charakter okazjonalny (94,1%). Do picia kilka razy w tygodniu przyznaje się 10,8% badanych, a (3,5%) po alkohol sięga codziennie. Częściej piją alkohol mężczyźni niż kobiety. Najbardziej zagrożona grupa wiekowa, to osoby między 18 a 24 rokiem życia (35,9%). Ponadto co piąty badany potrafi wskazać w swoim otoczeniu osobę z problemem alkoholowym (19,8%).

Badania przeprowadzone wśród uczniów leszczyńskich szkół w 2019 roku (klasy trzecie gimnazjum oraz klasy drugie szkół ponadgimnazjalnych) wskazują, że zdecydowana większość uczniów ma już za sobą inicjację alkoholową. Dotyczy to 83,1% chłopców i 81% dziewcząt klas trzecich gimnazjum oraz 96,9% dziewcząt i 97,9% chłopców klas drugich ponadgimnazjalnych. Piwo jest najbardziej popularnym

napojem alkoholowym wśród badanej grupy młodzieży. Blisko jedna trzecia badanych po raz pierwszy piła piwo w wieku 13 lat. Pierwsze spożycie wódki przypada na okres pomiędzy 14-15 rokiem życia.

Pomimo faktu, iż posiadanie narkotyków w Polsce jest karane, młodzież deklaruje, że zdobycie takiej substancji nie jest trudne. Za trudne zdobycie marihuany lub haszyszu uznało 29,7 % uczniów z klas III gimnazjum i 26,3% uczniów z klas II ponadgimnazjalnych. Inicjację narkotykową uczniowie określają na 14-15 lat. Palenie marihuany w okresie 30 dni przed badaniem najczęściej zdarzało się uczniom klas drugich ponadgimnazjalnych (13,5 %), nieco rzadziej gimnazjalistom z klas trzecich (12,1%). Najczęstszym miejscem zaopatrywania się w narkotyki jest dyskoteka, bar. Najczęstszym powodem sięgania po narkotyki jest ciekawość, ale wymieniano także zapomnienie o problemach „chęć bycia na” haju”, nuda. Najczęściej używanym narkotykiem jest marihuana oraz amfetamina.

Z badań przeprowadzonych przez ESPAD dotyczących uzależnień behawioralnych wynika, że w 2019 roku osoby grające w czasie ostatnich 12 miesięcy na pieniądze stanowili 37,1% populacji osób w wieku powyżej 15 roku życia. W porównaniu do wyniku uzyskanego w poprzednim badaniu, przeprowadzonym w 2015 roku, odsetek ten wzrósł o 2,9 punktu procentowego. Polacy najczęściej grają w gry Totalizatora Sportowego (27,4%). Na kolejnym miejscu, ze znacznie słabszym wynikiem, plasują się zdraпки (16,3%), a dalej loterie lub konkursy SMS-owe (6,3%) oraz automaty do gier z tzw. niskimi wygranymi (3,8%). Spośród wszystkich grających, 32,8% Polaków gra bez ryzyka powstania problemów, 2,7% charakteryzuje się niskim poziomem ryzyka uzależnienia 0,9% – poziomem umiarkowanym i tyle samo (0,9%) gra na pieniądze w sposób wysoce ryzykowny (zagrożenie patologicznym hazardem). Liczbę Polaków w wieku 15+ uprawiających obecnie patologiczny hazard szacujemy na ok. 27 tys. osób.

Trzy czwarte Polaków w wieku powyżej 15 roku życia deklaruje korzystanie z internetu. Przeważająca większość korzystających z sieci (98,0%) to przeciętni użytkownicy, niemający w codziennym życiu problemów w związku z korzystaniem z Internetu. Problem z uzależnieniem od Internetu (wymienne bywa stosowane określenie „problemowe użytkowanie Internetu - PUI”) dotyczy obecnie 0,03% badanej populacji, co stanowi 0,04% korzystających z sieci. Zagrożonych uzależnieniem od Internetu jest 1,4% ogółu badanych, co stanowi 1,9% korzystających z Internetu.

Zagrożeni uzależnieniem lub już uzależnieni rekrutują się głównie spośród osób poniżej 25 roku życia, przy czym najbardziej zagrożeni są niepełnoletni.

W 2019 roku prawie jedna dziesiąta Polaków powyżej 15 roku życia (9,1%) miała problem z uzależnieniem od pracy. Zarówno uzależnienie, jak i zagrożenie uzależnieniem dotyka przede wszystkim młodych dorosłych, poniżej 35 roku życia, w szczególności osoby w wieku 25-34 lata. Istotnym czynnikiem ryzyka są różne aspekty aktywności zawodowej.

Zjawisko uzależnień behawioralnych w grupie młodzieży szkolnej.

W gry hazardowe, czyli takie w których można wygrać lub przegrać pieniądze, chociaż raz, kiedykolwiek w życiu grało 18,2% badanych piętnasto-szesnastolatków oraz 21,4% siedemnasto-osiemnastolatków. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem uczestniczyło w grach hazardowych 5,5% uczniów z młodszej kohorty i 7,9% uczniów ze starszej kohorty. W badaniu ESPAD zawarto też pytania dotyczące korzystania z mediów społecznościowych, takich jak Twitter, Facebook czy Skype oraz grania w gry na urządzeniach elektronicznych (komputer, smartfon, konsola, gry wideo). Analiza typowego dnia nauki szkolnej młodszej badanej grupy (15-16 lat) pokazuje najliczniejszą podgrupę badanych, która korzysta z mediów społecznościowych 2-3 godziny dziennie (30,1%), mniej osób poświęca na tę aktywność ok. 4-5 godzin (20,2%). W przypadku typowego dnia weekendowego, dominują dwie podgrupy badanych: podgrupa korzystająca ponad 6 godzin dziennie (26,4%) oraz korzystająca ok. 2-3 godzin (24,6%). W starszej grupie wiekowej, w typowym dniu nauki w szkole, największy odsetek uczniów poświęca na korzystanie z mediów społecznościowych 2-3 godziny dziennie (33,7%) lub około 4-5 godzin dziennie (20,4%). W trakcie weekendu dominuje korzystanie z mediów społecznościowych 2-3 godziny dziennie (27,2%), około 4-5 godzin dziennie (25,7%) lub 6 godzin lub więcej (25,2%). Czas spędzany w Internecie nie jest wskaźnikiem świadczącym o uzależnieniu natomiast jest sygnałem ostrzegawczym wymagającym analizy i monitorowania ze strony rodziców.

Czas spędzany w Internecie

Obecnie nastolatki spędzają w sieci średnio 4 godziny i 50 minut dziennie (2014 r. – 3 godziny 40 minut, 2018 r. – 4 godziny 12 minut). W dni wolne od zajęć szkolnych czas

ten wydłuża się średnio do 6 godzin i 10 minut. Co szósty nastolatek w dni wolne (16,9%) intensywnie korzysta z Internetu w godzinach nocnych (po godzinie 22:00).

Inicjacja internetowa

Dzieci coraz wcześniej otrzymują własne urządzenia z dostępem do Internetu. Największy odsetek uczniów (40,7%) deklaruje, że pierwszy telefon z dostępem do internetu otrzymało w wieku 9 -10 lat, jednak co piąty nastolatek wskazuje, że już w wieku 7 - 8 lat miał do dyspozycji telefon z dostępem do sieci (20,5%).

Dane dotyczące działań w 2021 roku

Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2021 roku w celu przeprowadzenia rozmów interwencyjno-motywujących wpłynęło 87 zgłoszeń. W ramach usług pomocowych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz współuzależnionych udzielono 2 228 porad.

Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy zajmował się w 2021 roku 42 rodzinami, w których wystąpił problem alkoholowy i założona została „Niebieska Karta”.

Zważywszy na to, że uzależnienie od alkoholu jednej osoby w rodzinie niesie za sobą skutki również dla pozostałych członków rodziny działania pomocowe należy kierować także do dzieci. Szacuje się, że liczba dzieci z rodzin z problemem alkoholowym to około 4% populacji. W ramach realizacji Miejskiego Programu udzielono pomocy 80 dzieciom ze szkół podstawowych w świetlicach socjoterapeutycznych (do czasu ogłoszenia epidemii) oraz 192 osobom w wieku od 12 do 22 lat uczestniczących w zajęciach MCP Alternatywa. Programami profilaktycznymi objęto 2 595 odbiorców.

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzić należy, że działania profilaktyczne dla uczniów należy zintensyfikować w klasach IV – V szkoły podstawowej. Prowadzić edukację społeczną w związku z koniecznością ograniczenia dostępności alkoholu dla dzieci i młodzieży.

Jednym z bardzo ważnych środowisk, w których powinna być prowadzona profilaktyka zachowań problemowych młodzieży jest dom rodzinny. Postawy rodziców dotyczące sięgania po alkohol i inne substancje psychoaktywne oraz zasady

wprowadzone przez nich w domu odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu się postaw i zachowań młodzieży wobec używania tych substancji.

IV. Zasoby

Miasto zamierza realizować zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom przy współpracy m.in. z:

- 1) zakładami opieki zdrowotnej,
- 2) placówkami oświatowymi,
- 3) Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie,
- 4) organizacjami pozarządowymi i jednostkami organizacyjnymi w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 5) Komendą Miejską Policji w Lesznie,
- 6) uczelniami wyższymi z miasta Leszna,
- 7) Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną.

W trakcie realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii miasto będzie korzystać z wiedzy i doświadczenia osób zawodowo zajmujących się problemem uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi, w szczególności:

- 1) specjalistów psychoterapii uzależnień,
- 2) psychologów, pedagogów prowadzących zajęcia terapeutyczne, konsultacyjne, edukacyjne i socjoterapeutyczne,
- 3) funkcjonariuszy Policji,
- 4) strażników miejskich,
- 5) pracowników socjalnych,
- 6) kuratorów sądowych.

Miejsca, gdzie osoby uzależnione oraz ich rodziny mogą uzyskać pomoc

Lp.	Nazwa instytucji	Adres
1.	Biuro ds. Uzależnień	ul. Ks. Józefa Poniatowskiego 11
2.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	ul. Korczaka 5

3.	Stowarzyszenie Monar – Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień.	ul. Przemysłowa 27
4.	Ośrodek Interwencyjno-Readaptacyjny	ul. Niepodległości 27 c
5.	Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu „EGO”	ul. Okrężna 20
6.	„Empatia” - Poradnia Zdrowia Psychicznego; Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień	ul. Królowej Jadwigi 7
7.	Stowarzyszenie „Bliżej Siebie”	ul. Leszczyńskich 32
8.	Stowarzyszenie „Nasza Alternatywa”	Al. Jana Pawła II 6
9.	Fundacja „Strefa PL”	ul. Średnia 11
10.	Leszczyńskie Stowarzyszenie „Klub Abstynentów”	ul. Przemysłowa 27 c
11.	Stowarzyszenie „Ruch Trzeźwościowy”	ul. Prochownia 25 b
12.	Punkty Konsultacyjne ds. Uzależnień	ul. Mickiewicza 2 ul. Poniatowskiego 11
13.	Schronisko dla bezdomnych mężczyzn.	ul. Towarowa 10

Grupy Samopomocowe

1.	Grupa AA „Lipie”	ul. Prochownia 25b
2.	Grupa AA „Przystań”	ul. Pl. Dr Metziga 21
3.	Grupa AA „Grunwald”	ul. Przemysłowa 27

Co roku zwiększa się liczba osób profesjonalnie przygotowanych do pomocy osobom zagrożonym uzależnieniem oraz uzależnionym. Miasto zapewnia także pomoc osobom zagrożonym uzależnieniami behawioralnymi.

Zadania własne miasta w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomani na lata 2022-2024

PROBLEM I

Szkody zdrowotne i społeczne wynikające z używania środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych

Cel:

Zmniejszenie rozmiarów szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych nadużywaniem substancji psychoaktywnych i uzależnieniem od tych substancji poprzez:

1. Zwiększenie pomocy terapeutycznej.
2. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu z uwzględnieniem osób zamieszkujących w Schronisku dla bezdomnych mężczyzn.
3. Wsparcie w utrzymaniu abstynencji.
4. Podejmowanie działań edukacyjnych na temat szkodliwości używania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

Zadania do realizacji:

1. Realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych uzupełniających podstawowy program terapii.
2. Organizowanie wyjazdów i obozów terapeutycznych dla dorosłych osób uzależnionych i współuzależnionych.
3. Prowadzenie terapii grupowej dla młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi oraz uzależnionej od zachowań behawioralnych.
4. Prowadzenie działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu.
5. Realizacja programów wspierających utrzymanie abstynencji – kluby abstynenckie, stowarzyszenia trzeźwościowe, poradnie leczenia uzależnień, organizacje pozarządowe, grupy wsparcia.
6. Terapia uzależnień behawioralnych.
7. Prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia z osobami pijącymi szkodliwie i uzależnionymi od alkoholu.
8. Funkcjonowanie punktów konsultacyjnych do spraw uzależnień.

9. Prowadzenie edukacji publicznej na temat działania używek na organizm i ryzyka szkód wynikających z nadużywania, w tym działania edukacyjne skierowane do kierowców.
10. Działania edukacyjne skierowane do przyszłych matek - FAS.
11. Zwiększenie kompetencji osób zajmujących się pomaganiem osobom uzależnionym poprzez dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych.
12. Wsparcie Schroniska dla bezdomnych mężczyzn w celu niwelowania szkód zdrowotnych i społecznych.
13. Dofinansowanie programów przeciwdziałania i ograniczenia uzależnień

Realizatorzy zadań:

Poradnie leczenia uzależnień, realizatorzy uprawnieni do prowadzenia działań terapeutycznych i konsultacyjnych, stowarzyszenia abstynenckie, Biuro ds. Uzależnień, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Policja, grupy samopomocowe AA, organizacje pozarządowe działające na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych, poradnie leczenia uzależnień obejmującego:

- zakup narkotestów,
- prowadzenie badań ankietowych wśród uczniów i nauczycieli,
- dofinansowanie zatrudnienia specjalistów realizujących program,
- zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych, niezbędnych do realizacji programu
- organizacja konkursów tematycznych,
- działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży.

Wskaźniki;

- ilość osób uczestniczących w programach terapeutycznych,
- ilość osób – członków klubów abstynenckich,
- ilość osób zgłaszających się do poradni leczenia uzależnień,
- ilość osób zgłaszających się do punktu konsultacyjnego,
- ilość osób zaproszonych na rozmowy interwencyjno-motywuujące do podjęcia leczenia odwykowego,
- ilość grup samopomocowych działających w mieście.

PROBLEM II

Zaburzenia życia rodzinnego w związku z nadużywaniem substancji psychoaktywnych, w tym zjawisko przemocy w rodzinie.

Cel:

Ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego wywołanych nadużywaniem substancji psychoaktywnych, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z rodzin z problemem uzależnienia poprzez:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej.
2. Pomoc psychospołeczną i prawną.
3. Pomoc dzieciom z rodzin, w których występuje problemem uzależnienia oraz niewydolnych wychowawczo.
4. Poprawę funkcjonowania dorosłych członków rodzin osób uzależnionych, pijących szkodliwie i ryzykownie.
5. Ochronę przed przemocą w rodzinie.

Zadania do realizacji:

1. Udzielanie pomocy psychoterapeutycznej członkom rodzin osób uzależnionych.
2. Prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia terapii oraz programów terapeutycznych dla osób współuzależnionych.
3. Prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin, w których występuje problemem uzależnienia oraz niewydolnych wychowawczo.
4. Udzielanie wsparcia dla działań profilaktycznych prowadzonych wśród dzieci i młodzieży.
5. Udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej dla osób doświadczających przemocy.
6. Udzielanie schronienia osobom doświadczającym przemocy.
7. Zwiększenie kompetencji osób zajmujących się pomaganiem osobom współuzależnionym, ofiarom i sprawcom przemocy oraz dzieciom z rodzin, w których występuje uzależnienie.
8. Organizacja szkoleń dla przedstawicieli różnych grup zawodowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
9. Prowadzenie edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym - kampanie edukacyjne.

Realizatorzy zadań:

Poradnie leczenia uzależnień, Ośrodek Interwencyjno Readaptacyjny, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Biuro ds. Uzależnień, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, realizatorzy uprawnieni do prowadzenia działań terapeutycznych i konsultacyjnych, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, stowarzyszenia i organizacje działające na rzecz rozwiązywania problemów osób dotkniętych uzależnieniem.

Wskaźniki:

- ilość osób uczestniczących w programach terapeutycznych,
- ilość dzieci uczęszczających do świetlic socjoterapeutycznych,
- ilość młodzieży uczestniczącej w zajęciach MCP „Alternatywa”,
- ilość porad udzielonych w punktach konsultacyjnych,
- ilość „Niebieskich Kart”,
- ilość interwencji domowych.

PROBLEM III

Zapobieganie problemom używania alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych przez dzieci i młodzież.

Cel:

Ograniczenie zjawiska używania substancji psychoaktywnych oraz zachowań behawioralnych przez dzieci i młodzież poprzez:

1. Zwiększenie dostępności programów profilaktycznych.
2. Utrwalanie postaw abstynenckich wśród dzieci i młodzieży.
3. Zmniejszenie liczby młodzieży ryzykownie używającej substancji psychoaktywnych oraz ulegającej zachowaniom behawioralnym.
4. Udzielanie pomocy i wsparcia rodzicom, których dzieci używają substancji psychoaktywnych oraz ulegają zachowaniom behawioralnym.
5. Zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców.
6. Działalność informacyjną i edukacyjną.
7. Zmniejszenie zainteresowania alkoholem oraz innymi substancjami psychoaktywnymi oraz zachowaniami behawioralnymi wśród dzieci i młodzieży, wzmacnianie przekonania o ryzyku związanym z ich używaniem.

8. Zapobieganie problemom narkomanii wśród dzieci i młodzieży, w szczególności w środowisku szkolnym i rodzinnym.
9. Prowadzenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.

Zadania do realizacji:

1. Wspomaganie realizacji szkolnych programów profilaktyki w szkołach poprzez realizację programów profilaktyki uzależnień i zapobiegania agresji.
2. Pozyskiwanie i analiza nowych programów profilaktycznych i korekcyjno-edukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnień.
3. Prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych dla dzieci.
4. Prowadzenie Klubu Młodzieżowego.
5. Rozwijanie kompetencji psychospołecznych dzieci i młodzieży w celu zapobiegania uzależnieniom behawioralnym
6. Realizacja programów korekcyjnych dla dzieci i młodzieży przejawiających zachowania ryzykowne.
7. Realizacja programów interwencyjnych dla młodzieży z grup ryzyka.
8. Inicjowanie różnych form profilaktyki rówieśniczej.
9. Działania informacyjno-edukacyjne skierowane do rodziców.
10. Realizacja kampanii profilaktycznych.
11. Promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Leszna, poprzez dofinansowywanie zajęć sportowo-rekreacyjnych.
12. Realizacja warsztatów i spotkań dla rodziców mających problemy wychowawcze ze swoimi dziećmi, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i przejawiających zachowania agresywne.
13. Organizowanie kolonii i obozów z programami socjoterapeutycznymi dla dzieci i młodzieży.
14. Szkolenia skierowane do sprzedawców alkoholu.
15. Organizowanie zawodów sportowych i festynów profilaktycznych.
16. Tworzenie warunków do bezpiecznego spędzania wolnego czasu, do nauki i zabawy.

17. Organizowanie konferencji, szkoleń uwzględniających nowoczesne podejście do profilaktyki, używania substancji psychoaktywnych oraz koordynacja lokalnych strategii profilaktycznych.
18. Prowadzenie działalności edukacyjno-informacyjnej poprzez organizację festynów, happeningów oraz audycji i artykułów w środkach masowego przekazu.
19. Współpraca ze szkołami wyższymi w zakresie działalności szkoleniowej i profilaktycznej.

Realizatorzy:

Biuro ds. Uzależnień, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoły, Policja, Straż Miejska, realizatorzy programów profilaktycznych, Kościoły, Wydział Edukacji, organizacje pozarządowe, kluby sportowe.

Wskaźniki:

- ilość dzieci objętych działaniami profilaktycznymi,
- ilość młodzieży uczestniczących w programach reedukacyjnych,
- ilość osób uczestniczących w spotkaniach edukacyjnych,
- ilość dzieci i młodzieży uczestniczących w wyjazdach socjoterapeutycznych,
- ilość sprzedawców uczestniczących w szkoleniach,
- ilość uczestników zawodów sportowych i festynów profilaktycznych.

ROBLEM IV

Stopień aktywności oraz współpracy organizacji i instytucji w podejmowaniu działań na rzecz rozwiązywania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz integracji społecznej osób uzależnionych i ich rodzin.

Cel:

Zwiększenie stopnia aktywności i współpracy organizacji, instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych na rzecz rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem poprzez:

1. Zwiększenie zakresu działań podejmowanych przez środowiska abstynenckie.
2. Aktywne włączanie się organizacji i stowarzyszeń na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie.
3. Podejmowanie działań na rzecz promowania trzeźwego stylu życia.
4. Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu i izolacji osób uzależnionych i ich rodzin.
5. Edukacja publiczna w zakresie zdrowia, kształtowanie świadomości zdrowotnej odbiorców i motywacja do dbania o zdrowie.
6. Promowanie wolontariatu jako sprawdzonej formy pracy na rzecz społeczności lokalnej.

Zadania do realizacji:

1. Włączenie przedstawicieli środowisk abstynenckich w realizację zadań programu.
2. Podnoszenie kwalifikacji liderów trzeźwościowych.
3. Współdziałanie w kampaniach i imprezach promujących trzeźwy styl życia, integrujących środowisko abstynenckie.
4. Upowszechnianie wiedzy dotyczącej uzależnień behawioralnych, w tym dystrybuowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych
5. Pozyskiwanie i włączanie do działań wolontariuszy działających na rzecz społeczności lokalnej.

Realizatorzy:

Stowarzyszenia i kluby abstynenckie, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, poradnie leczenia uzależnień, Kościoły, grupy samopomocowe.

Wskaźniki:

- ilość podmiotów współpracujących przy realizacji programu,
- ilość stowarzyszeń i organizacji wspartych finansowo lub rzeczowo przy realizacji programu,
- ilość przeszkolonych liderów trzeźwościowych,
- ilość projektów podejmowanych przez podmioty działające na rzecz, rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniem.

PROBLEM V

Naruszenia prawa na rynku alkoholowym.

Cel.

Ograniczenie przypadków łamania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

1. Prowadzenie działalności edukacyjnej.
2. Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych.

Zadania do realizacji:

1. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
2. Działania kontrolne wobec sprzedawców w zakresie przestrzegania zakazu sprzedawania i podawania alkoholu nieletnim.
3. Kontrola placówek w zakresie przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych.
4. Kontrola oświadczeń dotyczących sprzedaży alkoholu.
5. Współpraca z Policją i Strażą Miejską w zakresie przeciwdziałania zjawisku nietrzeźwych użytkowników dróg.

Realizatorzy:

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Straż Miejska, Wydział Spraw Obywatelskich.

Wskaźniki:

- ilość przeprowadzonych kontroli,
- ilość stwierdzonych przypadków naruszenia prawa,
- ilość zawiadomień o popełnieniu przestępstwa (sprzedaż alkoholu nieletnim).

Zasady finansowania i realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024 oraz zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Środki finansowe na realizację zadań zawartych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa Rada Miejska Leszna w ramach uchwały budżetowej.

Koordinacja realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii należy do Biura ds. Uzależnień Urzędu Miasta Leszna, które współpracuje z realizatorami poszczególnych zadań programu.

Zasady finansowania zadań:

Dotacje na realizację zadań w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii udzielane są po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, lub w formie „małych grantów” zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Zadania realizowane przez osoby fizyczne, finansowane są zgodnie ze stawkami szczegółowymi, zapisanymi w rekomendacjach Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom do realizacji i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Podmioty realizujące zadania programu zobowiązane są do zamieszczania informacji o dofinansowaniu lub finansowaniu zadania z budżetu miasta Leszna.

Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. Przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego względem osób nadużywających alkohol.
2. Prowadzenie rozmów interwencyjno-motywujących do podjęcia leczenia odwykowego.

3. Kierowanie na badania przez biegłego osób, które, w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, zakłócają spokój i porządek publiczny, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego.
4. Kierowanie spraw do Sądu w celu wydania postanowienia dotyczącego leczenia odwykowego.
5. Prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
6. Opiniowanie wniosków o wydawanie zezwolenia na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.
7. Kontrola oświadczeń o wysokości dochodów w związku z handlem alkoholem.
8. Wybór programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży.
9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom

Wynagradzanie członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Ustala się wynagrodzenie dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniu:

- Przewodniczący Komisji 15% najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników ustalonego na podstawie odrębnych przepisów.

- Członkowie komisji 10% najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników ustalonych według odrębnych przepisów.

Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia stanowi podpis złożony na liście obecności z poszczególnych posiedzeń komisji. W przypadku posiedzenia komisji w trybie online podstawą do wypłacenia wynagrodzenia będzie wykaz osób biorących udział w posiedzeniu, sporządzony przez protokolanta komisji.

Ustala się możliwości wypłacania delegacji dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w oparciu o obowiązujące przepisy w jednostkach sfery budżetowej.

Uzasadnienie

do Uchwały Nr LI/661/2022

Rady Miejskiej Leszna

z dnia 31 marca 2022 r.

w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa lokalną politykę minimalizowania szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

Strategicznym celem jest zmniejszenie rozmiarów szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych i uzależnieniem poprzez:

1. Zwiększenie pomocy terapeutycznej,
2. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu,
3. Wsparcie w utrzymaniu abstynencji,
4. Podejmowanie działań edukacyjnych na temat szkodliwości picia alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

Przedstawiony program został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb w mieście i raportów ESPAD z uwzględnieniem zasobów, jakimi dysponuje miasto.

W związku z nowelizacją ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021r. poz. 2469), która weszła w życie 1 stycznia 2022r. i wprowadza zmiany dla lokalnych systemów rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.

Samorządy gminne są zobowiązane, nie później niż do 31 marca 2022 roku przyjąć nowe, wspólne, gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Projekt Programu na lata 2022-2024 posiada opinię Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Opracowało:

Biuro ds. Uzależnień